

اَبَر پروژه ناحیه‌بندی پسماند همدان ابتر در عدم همت مسئولان

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم – طاهره ترابی‌مهوش؛ در پی گفت‌وگو با معاون محیط زیست انسانی اداره کل حفاظت از محیط زیست استان همدان مشخص شد پروژه ناحیه‌بندی پسماند همدان از سال ۹۴ در عدم همت مسئولان استانی ابتر مانده و همچنان شهرها و روستاهای استان همدان اسیر زباله و پسماند هستند.

زباله شهری یکی از همین اجزای شهری است که عدم توجه مناسب به مسائل جمع‌آوری و دفع مطلوب آن می‌تواند چشم‌انداز شهری در تحت تأثیرخود قرار دهد. توسعه روزافزون مناطق شهری و افزایش بی‌رویه جمعیت باعث تولید انواع زباله‌های شهری شده است. در این ارتباط، آنچه امروز تبدیل به دغدغه اصلی شده چگونگی دفع زباله‌های شهری است. از طرفی آنچه مسلم است اینکه به طور کلی مدیریت مواد زاید جامد در کشورهای کمتر توسعه‌یافته نسبت به سایر مسائل محیط زیست شهری نظیر آلودگی هوا توجه کمتری را جلب می‌کند به گونه‌ای که حدود دو سوم مواد زاید جامد شهری در محیط زیست پخش می‌شود به علاوه دفع نامناسب زباله‌های شهری در تشکیل دانه و به میزان بالای مرگ و میر کمک می‌کند. روش‌های دفع به عوامل زیادی بستگی دارد. سوزاندن و تبدیل زباله به کمپوست در محیط پیرامونی شهرها از مهم‌ترین روش‌های فعلی هستند اما مشکلات و مسائل ناشی از دفع غیر اصولی به روش‌های فوق سبب شده تا در برخی کشورهای جهان زباله‌دان‌های روباز به سرعت جای خود را به مکان‌های دفن بهداشتی دهند.

بنابراین محل‌های دفن زباله شهری را می‌توان در زمره پروژه‌های شهری محسوب کرد که دارای اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت زیست محیطی است؛ بنابراین برای کاهش این اثرات، اطمینان یافتن از رعایت نکات تعیین شده در پروژه‌های دفن بهداشتی زباله‌های شهری در راستای ضوابط، معیارها، قوانین و مقررات زیست‌محیطی بسیار مهم است، حال آنکه فضای مدیریت پسماند استان همدان نیز از این قاعده مستثنی نیست به طوری که طی چند سال اخیر موضوع ناحیه‌بندی مدیریت پسماند استان در سه بخش مطرح و در کارگروه پسماند استان هراز چندگاه دنبال می‌شود.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این ارتباط گفت‌وگویی را با معاون محیط زیست انسانی اداره کل حفاظت از محیط زیست استان در این ارتباط و وضعیت مدیریت پسماندهای خطرناک در استان ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

سید عادل عربی با بیان اینکه در خصوص مدیریت و ساماندهی پسماندهای عادی باید بگویم برنامه استان این است که در سه ناحیه شمال، مرکزی و جنوبی اجرا شود گفت: البته در برنامه اولیه برنامه برای مدیریت در دو ناحیه مصوب شده بود اما سال گذشته ناحیه دیگری افزوده شد.

وی با ابراز اینکه ناحیه جنوبی شهرستان‌های ملایر، توپسرکان و نهاوند، ناحیه مرکزی شهرستان‌های همدان، بهار و اسدآباد و ناحیه شمالی نیز شهرستان‌های زنزن، درگزین، فامنین، کیو‌دره‌نگ را شامل می‌شود خاطرنشان کرد: متأسفانه در حال حاضر ناحیه شمال و جنوب پیشرفتی به اندازه ناحیه مرکزی نداشته‌اند.

معاون محیط زیست انسانی اداره کل

حفاظت از محیط زیست استان همدان با بیان اینکه در ناحیه مرکزی از آنجا که محل مورد توافق در کارگروه پسماند لندنیل شهر همدان بود ما در این ناحیه از سایر نواحی که گام جلوتر هستیم، اذعان کرد: در این ناحیه سایت از قبل موجود بود و صرفاً نیازمند همگانی‌های بعدی برای انتقال پسماند به مکان تعریف‌شده بودیم.

عربی با اشاره به اینکه در حال حاضر

کلیه پسماندهای شهری و روستاهای شهرستان‌های همدان، بهار و زنن به سایت مدیریت پسماند شهرداری همدان انتقال داده می‌شود، اظهار کرد: متأسفانه پسماندهای اسدآباد علیرغم برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده به این محل منتقل نمی‌شود و همچنان به این مسئله اعتراض دارند که مسافت بین شهرستان و وجود گردنه، این انتقال روزانه را دچار مشکل می‌کند؛ به نظر این اعتراضات تا حدودی منطقی است اما بالاخره می‌بایست کارگروه مدیریت پسماند شهرستان مورد نظر در این خصوص تصمیم‌سازی لازم را انجام داده و پیشنهاد خود را به کارگروه استانی ارسال کند تا در این باره بررسی لازم صورت گیرد.

وی با بیان اینکه در خصوص ناحیه شمالی استان نیز باید بگویم مطالعات آن برای مکان‌یابی سایت مورد نظر سال گذشته با مسئولیت شهرداری فامنین آغاز شده، خاطرنشان کرد: البته در حال حاضر پسماند شهری شهرستان زنن به لندنیل ناحیه مرکزی یعنی همدان منتقل می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه در سایر شهرستان‌های این ناحیه، پسماندها همچنان در سایت قدیمی خود این شهرستان‌ها مدیریت می‌شود، تشریح کرد: در ناحیه جنوبی استان مطالعات و موضوع انتخاب محل، به اتمام رسیده اما همچنان در زمین مورد نظر با مشکل تملکی مواجه‌اند زیرا زمین معرفی‌شده معارض دارد.

معاون محیط زیست انسانی اداره کل حفاظت از محیط زیست استان همدان با اشاره به اینکه در این ناحیه بروز مسائل حقوقی مانع از عملیاتی شدن پروژه شده

است، ابراز کرد: در حال حاضر پسماندهای شهرستان‌های ناحیه جنوبی در سایت‌های قبلی خودشان مدیریت می‌شوند.

عربی، عنوان کرد: هرآنچه که پسماند پزشکی داریم بی‌خطرسازی می‌شود که البته شاید در این بین برخی از مطب‌ها و درمانگاه‌ها گاهی قرارداده‌شان با بخش خصوصی به اتمام برسد و ممکن است این امر برای تنها چند روز به تعویق بیافتد اما آنچه مسلم است اینکه بیش از ۹۵ درصد پسماندهای پزشکی استان بی‌خطرسازی می‌شوند.

وی با بیان اینکه این بی‌خطرسازی به دو صورت انجام می‌شود یعنی یا توسط اتوکلاوهای بیمارستانی و یا توسط شرکت‌های خصوصی، ابراز کرد: این پسماندها به‌صورت مجزا از پسماندهای عادی و با به‌کارگیری آهک دفن می‌شوند.

این مقام مسئول مطرح کرد: اگر این بی‌خطرسازی توسط شرکت‌های خصوصی انجام شود، به لندنفیل شهرداری همدان متقل خواهد شد در غیر این صورت اگر از طریق اتوکلاوهای بیمارستانی انجام شود در سایت‌های مدیریت پسماندهای شهرستان‌ها مدیریت و دفن می‌شوند.

عربی با تأکید بر اینکه اگرچه بیش از ۹۵ درصد زباله‌های بیمارستانی بی‌خطرسازی می‌شوند اما همچنان وضعیت ما در خصوص دفن این پسماندها ایده‌آل نیست، تشریح کرد: گاهی شاهد تداخل این زباله‌ها با زباله‌های عادی و در برخی موارد شاهد عدم آهک‌پاشی هستیم که در صورت این اتفاق و گزارش این موضوع، یقیناً با خطایان برخورد لازم صورت می‌گیرد.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر در کل استان حدود هزار و ۲۰۰ تن در روز زباله عادی تولید می‌شود که از این مقدار ۴۵۰ تن آن متعلق به شهر همدان است، اظهار کرد: این میزان زباله با استانداردهای دنیا همخوانی داشته و حتی میزان آن در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته کمتر است.

معاون محیط زیست انسانی اداره کل حفاظت از محیط زیست استان همدان با بیان اینکه متأسفانه در حال حاضر تفکیک زباله در استان به‌صورت کامل از مبدأ انجام نمی‌شود،

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم؛ حفاظت از پهنه‌های آبی کشور تنها با جامع‌نگری و حذف نگاه‌ها و منافع بخشی و در رأس قرار گرفتن منافع ملی تحقق می‌یابد و منتج به توسعه همه جانبه و متوازن کشور ممکن می‌شود.

نگاهی به جایگاه و اهمیت این پهنه بی‌نظیر آبی و ویژگی‌های محیط زیستی آن انداخته‌ایم و برنامه‌ها و اقدامات معاونت محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست برای حفظ و صیانت از پهنه‌های آبی و تالاب‌های کشور را مرور کرده‌ایم.

دریاها و اقیانوس‌ها، نه‌تنها بخش اصلی حیات روی کره زمین را تشکیل می‌دهند، بلکه به‌عنوان سیستم پشتیبان حیات روی خشکی‌ها هستند.

دریاها و اقیانوس‌ها از عوامل اصلی تعیین‌کننده شرایط اقلیمی کره زمین هستند.

بخش عمده‌ای از ذخایر فسیلی و معدنی جهان در دریاها نهفته است. سهم عمده‌ای از تأمین غذای مردم جهان بر عهده دریاهاست. بخش بزرگی از صنایع دارویی و بهداشتی به منابع دریایی وابسته است. دریاها می‌توانند به عنوان منشأ انرژی پاک و رایگان، در نظام جدید انرژی جهان نقش آفرینی کنند.

بنابراین بهره‌برداری از دریاها و اقیانوس‌ها باید در راستای توسعه متوازن فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، امنیتی و صیانت محیط زیستی عمل کند چراکه دریاها و اقیانوس‌ها سیستم‌های به هم پیوسته‌ای هستند که ایجاد تغییر در آن‌ها واجد پیامدهای بدون مرز محلی، منطقه‌ای و جهانی خواهد بود.

میهن عزیز ما، ایران نیز از این موهبت الهی منتعم است و به‌مراتب بیشتری از اهمیت، مسئولیت حفظ محیط زیست دریایی بر عهده حاکمیت و مردم قرار دارد.

ما ۱۹۰ هزار کیلومتر مربع دریا در اختیار داریم؛ دریا‌هایی سرشار از منابع قابل استحصال و متصل به آبراهه‌های بین‌المللی. یک سوم از کل خطوط مری کشور، حدود ۵۸۰۰ کیلومتر، مرز دریایی است. فعالیت‌های گسترده دریانوردی، صنایع دریایی ساحلی و فراساحلی، کشتی‌سازی، خدمات دریایی و بندری، نفت و گاز، شیلات، گردشگری دریایی، صنایع نظامی دریایی، جستجو و نجات دریایی، جایگاه قابل ملاحظه ای را در توسعه اقتصادی کشور ایجاد کرده است.

بی‌تردید یکی از مهم‌ترین پهنه‌های آبی کشور ما، «خلیج فارس» است. پهنه آبی ارزشمندی که حفاظت از آن همچون سایر پهنه‌های آبی دریاها و اقیانوس‌ها، نیازمند توجه ویژه‌ای است.

میهن عزیز ما، ایران نیز از این موهبت الهی منتعم است و به‌مراتب بیشتری از اهمیت، مسئولیت حفظ محیط زیست دریایی بر عهده حاکمیت و مردم قرار دارد.

ما ۱۹۰ هزار کیلومتر مربع دریا در اختیار داریم؛ دریا‌هایی سرشار از منابع قابل استحصال و متصل به آبراهه‌های بین‌المللی. یک سوم از کل خطوط مری کشور، حدود ۵۸۰۰ کیلومتر، مرز دریایی است. فعالیت‌های گسترده دریانوردی، صنایع دریایی ساحلی و فراساحلی، کشتی‌سازی، خدمات دریایی و بندری، نفت و گاز، شیلات، گردشگری دریایی، صنایع نظامی دریایی، جستجو و نجات دریایی، جایگاه قابل ملاحظه ای را در توسعه اقتصادی کشور ایجاد کرده است.

بی‌تردید یکی از مهم‌ترین پهنه‌های آبی کشور ما، «خلیج فارس» است. پهنه آبی ارزشمندی که حفاظت از آن همچون سایر پهنه‌های آبی دریاها و اقیانوس‌ها، نیازمند توجه ویژه‌ای است.

زیست‌بوم

حفاظت از پهنه‌های آبی کشور با مشارکت ملی و برنامه‌ریزی مدون

بومی و تهیه برنامه‌های جامع ازجمله پهنه‌بندی این اکوسیستم‌ها با مشارکت کلیه ذی‌نفعان و جوامع بومی صورت پذیرفته و اجرای آن‌ها در دستور کار است.

در همین راستا معاون اول محترم ریاست جمهور نیز به‌عنوان دبیر ستاد هماهنگی و مدیریت تالاب‌های کشور خواستار ارائه گزارش اجرایی از برنامه‌های مصوب مدیریت زیست بومی از استانداران استان‌های مربوطه شدند که به‌زودی گزارش اقدامات تکمیل و به ستاد ارائه خواهد شد.

بهره‌برداری معقول و خردمندانه از تالاب‌ها که مورد تأکید کنوانسیون رامسر نیز هست بر اساس قوانین و ضوابط ملی، جز راهبردهای اصلی برای تالاب‌ها و اکوسیستم‌های آبی است و این امر در فرایند مشارکتی با جوامع محلی در رویکرد مدیریت زیست بومی دنبال می‌شود.

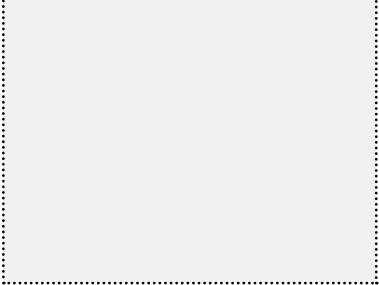
در بازدید اخیر ریاست محترم جمهور از تالاب شادگان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اکوسیستم‌های آبی کشور که معیشت و اقتصاد قشر کثیری از مردم و جوامع بومی نیز با این تالاب گره خورده و از ارزش اقتصادی بسیار بالایی برخوردار است، موضوع اقتصاد و گردشگری در تالاب و برخورد با متخلفان بهره‌برداری غیر مجاز از تالاب شادگان مورد تأکید ایشان بوده و دستورات لازم را در این خصوص صادر کردند.

گسترش آلودگی توسعه متوازن در حوضه آبریز تالاب‌ها به‌عنوان اصلی‌ترین راهبرد برای حفاظت و احیای تالاب‌های کشور است. سازمان حفاظت محیط زیست نیز اقدامات اجرایی خود را بر پیاده‌سازی این راهبرد متمرکز کرده است.

سازمان براساس ضوابط و قوانین موجود و بهره‌برداری از این اکوسیستم‌های ارزشمند براساس حد بستر و حریم قانونی تعیین‌شده توسط وزارت نیرو، همراهی لازم را در راستای توسعه متوازن کشور و ارائه خدمات به مردم خواهد کرد.

همچنین تعیین و پیگیری تأمین نیاز آب محیط زیستی تالاب‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین محورهای کاری بر اساس قوانین و اسناد بالادست در دستور کار جدی سازمان حفاظت محیط زیست است. ضمن اینکه علاوه بر قوانین موجود، ریاست محترم جمهور نیز بر این موضوع همواره تأکید داشته‌اند.

امید آنکه، انتخاب‌ها و اقدام‌های ما در مسیر منافع ملی و حفاظت از تالاب‌های ارزشمند و وجب به وجب خاکی ایران عزیزمان باشد.

کشور نیازمند برنامه و عزم ملی و منطقه‌ای است. اکوسیستم‌های دریایی و ساحلی خلیج فارس دارای تنوع زیادی از انواع تالاب‌ها ازجمله جنگل‌های حرا، تالاب‌های مصبی، خلیج‌های کوچک، خورها، سواحل صخره‌ای و آیسنگ‌های مرجانی است که دارای ارزش‌های بالای اکولوژیک و اقتصادی و اجتماعی هستند.

تالاب‌ها و مناطق حفاظت‌شده‌ای همچون منطقه حفاظت‌شده حرا و تالاب خورخوران استان هرمزگان و شادگان در استان خوزستان از محبوب‌ترین جاذبه‌ها و ثروت‌های خلیج فارس است. ثروتی که بدون مشارکت با، امروز برنامه مدون امکان حفاظت و حراست از آن برای نسل‌های امروز و فردا وجود ندارد و به‌واسطه سیاست سازمان حفاظت محیط زیست بر همین نگاه مشارکتی و بهره‌برداری خردمندانه، امروز کارنامه‌ای موفق در مدیریت این مناطق پیش‌روی عموم قرار دارد.

البته این مهم، تنها با جامع‌نگری و حذف نگاه‌ها و منافع بخشی و در رأس قرار گرفتن منافع ملی تحقق می‌یابد و منتج به توسعه همه‌جانبه و متوازن کشور می‌شود. با توجه به ارزش‌های بالای اقتصادی مستقیم و غیرمستقیم تالاب‌ها و دریا، حفاظت از این اکوسیستم‌های ارزشمند در جهت بهره‌برداری خردمندانه از آن‌ها ضروری است.

حفاظت از اکوسیستم‌های آبی نیازمند درک صحیحی از چگونگی اثرگذاری فعالیت‌های هر یک از بخش‌های توسعه‌ای و تولیدی بر آن‌ها بوده و باید فرصت‌های برد-بردی که متضمن همزمان توسعه متوازن و حفاظت منابع طبیعی به‌عنوان تالاب‌ها و دریا، حفاظت از این اکوسیستم‌های همواره تأکید داشته‌اند.

و اسناد بالادست پیش‌بینی و اجرایی شوند.

در راستای حفاظت و بهره‌برداری خردمندانه و معقول از تالاب‌ها استقرار مدیریت زیست

گرمای زمین به نفع حشرات

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم؛ مطالعه جدید گروهی از زیست‌شناسان در دانشگاه ایالتی میشیگان در ایالات متحده نشان می‌دهد در دنیایی که در حال گرم‌تر شدن است، جمعیت حشرات افزایش می‌یابد.

زیست‌شناسان دانشگاه ایالتی میشیگان در حال انجام مطالعاتی روی سنجاقک‌ها هستند تا بفهمند که در طول چرخه زندگی آن‌ها از شفیهر تا تبدیل شدن به حشره بالدار و در ارتباط با آنچه در حکم غذا مصرف می‌کنند به ویژه با گرم‌تر و طولانی‌تر شدن تابستان‌ها چه اتفاقی رخ می‌دهد.

بنابر گزارش اخیر خبرگزاری «اس‌دیلیون‌اس» محققان دریافتند که سنجاقک‌ها هر سال مجموعه‌ای از لاروهای اضافی به دنیا می‌آورند تا خود را با تغییرات سریع آب‌وهوایی جهان هماهنگ کنند.

این گزارش می‌افزاید: چرخه زندگی حشرات میشیگان منعکس‌کننده چرخه زندگی بستگان جنوبی آن‌ها است که در آب‌وهوای گرم‌تر زندگی می‌کنند و با موفقیت توانسته‌اند خود را با گرمایش تطبیق دهند.

نتایج این مطالعه با بسیاری از مدل‌های علمی در تضاد است که نشان می‌دهند گرمایش جهانی باعث نابودی گونه‌های شکارچی مانند سنجاقک‌ها می‌شود.

تیم کارشناسی زیست‌شناسان دانشگاه میشیگان دریافتند که پیش‌بینی‌های کنونی

زمین هستند که در دو نوع دوزیستان بی‌دُم و دُم‌دار روی زمین یافت می‌شوند. قورباغه‌ها ازجمله دوزیستان بی‌دُم هستند که ۲۰ نوع آن‌ها در ایران یافت می‌شوند. در

زیستگاه‌های زاکرسی غرب و هیرکانی در شمال ایران گونه‌ها و زیرگونه‌های بومی و اندیمک قورباغه یافت می‌شود که ارزش بالایی دارد.

مهدی زارع خورمیزی؛ ادامه داد: بر اساس آخرین مقاله‌ای که توسط مؤسسه خزنده‌شناسان پارس منتشر شده ۴۱ درصد دوزیستان ما در معرض تهدید انقراض هستند که این

آمار در جهان حدود ۴۰ درصد است.

وی به اشاره به اهمیت قورباغه‌ها در

نقش «قورباغه» در حفظ محصولات کشاورزی با شکار حشرات و آفات

اکوسیستم بیان کرد: قورباغه‌ها شکارچی ماهر حشرات ازجمله ملخ‌ها هستند و از این رو به تعادل جمعیت حشرات، سالم ماندن محصولات کشاورزی از گزند حشرات و تعادل سایر گونه‌ها در زیستگاه کمک می‌کنند.

این کارشناس حیات وحش در رابطه با تهدیدات این جانور توضیح داد: استفاده بیش از حد از سموم کشاورز، تخریب زیستگاه، فاضلاب‌های شهری، خشکسالی‌های پی‌درپی و خشکی آب‌های سطحی و زیرزمینی، وارد شدن گونه‌های غریبومی و انواع بیماری‌ها ازجمله تهدیدات قورباغه‌ها هستند.

زارع خورمیزی درباره سمی بودن قورباغه‌ها خاطرنشان کرد: ما دو واژه زهرآگین و سمی را داریم؛ زهرآگین به جانورانی مانند عقرب گفته می‌شود که اندامی برای تزریق زهر دارد. قورباغه اندامی برای تزریق زهر ندارد اما پوست آن سمی است و در صورت تماس می‌تواند بسیار خطرناک باشد. البته قورباغه‌های سمی در کشور ما یافت نمی‌شوند.

